

Slovenska dokumentarna pomlad

9.–12. april 2026

Dvorana Silvana Furlana
Slovenska kinoteka

V zadnjih desetih letih domača produkcija dokumentarnih filmov doživlja pravi razcvet. Od glasnega vzklika **Boja za** (2014) Siniše Gačiča, prek intimnih pokrajin **Ne misli, da bo kdaj mimo** (2023) Tomaža Groma, do izzivalne uspešnice **Cent'anni** (2024) Maje Doroteje Prelog: izbor desetih naslovov med **9. in 12. aprilom** na platno Slovenske kinoteke prinaša pregled raznolikih avtorskih poetik domače dokumentarne produkcije. Cikel bodo otvorile prisrčne **Hiške** (Matjaž Ivanišin in Darko Sinko, 2014) in njihov poetični naslednik **V mojih sanjah rase vsako noč drevo** (Vid Hajnšek, 2024).

Eno od prelomnih točk v razmahu domačega umetniškega dokumentarnega filma lahko postavimo v leto 2014, ko je na *17. Festivalu slovenskega filma* vesno za najboljši celovečerec prejel Siniša Gačič za sicer gverilski, »naredi sam« film **Boj za** (2014). Režiser je s kamero vstopil v protestniško dogajanje pred ljubljansko Borzo in tam prepričljivo ujel prevratniški duh časa. Temu je sledilo za slovenske dokumentarce izjemno uspešno obdobje med letoma 2015 in 2020, ko je **Dom** (2015) Metoda Pevca obkrožil številne festivale v regiji – od Zagreba, prek Sarajeva, do Prizrena, **Družina** (2017) Roka Bička pa je leta 2017 med drugim prejela nagrado kritikov v Locarnu. Na žalost pa večina odličnih dokumentarcev v naših kinematografih dobi le ozko distribucijsko okno, zato ti filmi ostajajo za večino občinstva nedosegljivi. Namen cikla *Slovenska dokumentarna pomlad* je tako refleksija in zgodovinjene tega pomembnega obdobja v razvoju slovenske kinematografije ter vrnitev izbranih naslovov, ki predstavljajo vsebinske in formalne presežke, na veliko platno.

Program cikla prinaša raznolik nabor formalnih pristopov, avtorskih poetik, navdihujočih zgodb ter srečanj z usodami zanimivih posameznikov in posameznic. Deseterica izbranih naslovov pokaže tudi, da je dokumentarni film potovanje brez povsem jasnega zemljevida. Dokumentaristi in dokumentaristke se na ustvarjalno pot pogosto podajo, ne da bi vedeli, kam točno jih bo ta pripeljala. V **Hiškah** že na začetku izvemo, da sta režiserja najprej želela posneti film o »zgodbah in usodah propadajočih hiš« na Štajerskem, ampak so jima v nekem trenutku »žive domačije postale bolj zanimive kot stare hiše«. Podobno se je v (avto)portretnem dokumentarcu **Cent'anni** (2024) zgodilo režiserki Maji Doroteji Prelog, ki je že večkrat izpostavila, da se v njenem filmu nič ni zgodilo tako, kot je bilo zamišljeno. Iz osebne nuje pa je nastal tudi filmsko-glasbeni eksperiment **Ne misli, da bo kdaj mimo** (2023, Tomaž Grom), iskren in samosvoj film o žalovanju in vsakodnevnem spopadanju z bolečo izgubo sina, ki bo v nedeljo, **12. aprila**, cikel zaključil.

Slovensko dokumentarno pomlad bosta pospremili tudi priložnostna razstava kinematografskih plakatov predvajanih filmov in okrogla miza, na kateri bomo v četrtek, **9. aprila**, z ustvarjalci – Petro Seliškar, Matjažem Ivanišinom in Vidom Hajnškom – poskušali osvetliti trenutni kontekst slovenskega dokumentarnega filma: pogoje in možnosti produkcije in distribucije, politike financiranja in pozitivne prakse pri spodbujanju mlajših generacij. Spregovorili bomo tudi o specifikavi avtorskih filmskih izrazov in različnih pristopov, retrospektivno (o)vrednotili zadnje desetletje razvoja in se z vprašanjem, kakšno mesto bo dokumentarni film v prihodnje zavzemal v ekosistemu domače filmske produkcije, zazrli tudi v prihodnost.

Seznam filmov cikla Slovenska dokumentarna pomlad

Hiške (Matjaž Ivanišin, Darko Sinko, 2014)

Boj za (Siniša Gačič, 2014)

Dom (Metod Pevec, 2015)

Družina (Rok Biček, 2017)

Odpuščanje (Marija Zidar, 2021)

Duhovnica (Maja Prettner, 2023)

Ne misli, da bo kdaj mimo (Tomaž Grom, 2023)

V mojih sanjah rase vsako noč drevo (Vid Hajnšek, 2024)

Cent'anni (Maja Doroteja Prelog, 2024)

Poletne počitnice (Petra Seliškar, 2025)